

BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. lapkričio 20 d. Nr. TS-195
Birštonas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punktu, 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 ir 9 punktais, Birštono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Birštono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Birštono savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 29 d. sprendimą Nr. TS-191 „Dėl Birštono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo ir Birštono savivaldybės tarybos 2009 m. spalio 30 d. sprendimo Nr. TS-196 „Dėl Birštono savivaldybės želdinių tvarkymo, priežiūros, apsaugos ir vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“.
3. Skelbti apie šį sprendimą vietinėje spaudoje ir visą sprendimo tekstą – Birštono savivaldybės interneto tinklapyje.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės merė

Nijolė Dirginčienė

BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Birštono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja želdynų ir želdinių apsaugą, tvarkymą, priežiūrą, naudojimą Birštono savivaldybės teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje, fizinių ir juridinių asmenų teises ir pareigas bei kitas nuostatas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu (žr. 26.1 p.), šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

2. Taisyklių tikslas – išsaugoti želdynus ir želdinius kaip kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus estetiškai, ekologiškai, istoriškai, kurie užtikrintų gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumą, jo estetinę, gamtosauginę ir istorinę jo vertę, gyvenamosios aplinkos kokybę.

3. Taisyklės yra privalomos visiems Savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių savininkams, valdytojams, naudotojams, želdynus ir želdinius prižiūrinčioms įmonėms, fiziniams ir juridiniams asmenims.

4. Fiziniai ir juridiniai asmenys želdynus ir želdinius saugo, tvarko ir prižiūri patys arba sudaro sutartis su kitais asmenimis dėl šių darbų atlikimo.

5. Želdinių veisimą, augančių medžių ir krūmų genėjimą, želdinių apsaugos nuo ligų ir kenkėjų, vejų ir gėlynų įrengimo darbus, išskyrus privačiose namų valdose ir mėgėjiškų sodų teritorijų individualiuose sodo sklypuose, atlieka specialistai (arba šių specialistų vadovaujami asmenys), kuriems Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka yra suteikta teisė vykdyti šiuos darbus.

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

6.1. **komisija** – Birštono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos komisija (toliau – Komisija);

6.2. **leidimas** – leidimas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams (toliau – Leidimas);

6.3. **prašymas** – prašymas leisti kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus (toliau – Prašymas);

6.4. **žaliosios atliekos** – želdinių kirtimo, pjovimo, genėjimo metu susidarę atliekos arba gyvybinių funkcijų netekę želdiniai ir / ar jų dalys (vėjalaužos, vėjovartos, kelmai, šakos, lapai, nupjauta veja ir panašios atliekos);

6.5. kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

II. LEIDIMŲ SAUGOTINIEMS ŽELDINIAMS KIRSTI, PERSODINTI AR KITAIP PAŠALINTI, GENĖTI IŠDAVIMAS, SAUGOTINŲ ŽELDINIŲ VERTĖS ATLYGINIMAS

7. Medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, jeigu atitinka bent vieną Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 206 (žr. 26.2 p.) saugotinų medžių ir krūmų kriterijų.

8. Leidimai saugotiniams želdiniams kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti išduodami bei saugotinų želdinių vertė nustatoma vadovaujantis Saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu (žr. 26.12 p.) (toliau – Aprašas).

9. Leidimus saugotiniams želdiniams šalinti, kirsti, genėti, persodinti ar kitaip tvarkyti išduoda Birštono savivaldybės administracijos Architektūros ir kraštotvarkos skyrius.

10. Leidimui gauti želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, kitas suinteresuotas fizinis ar juridinis asmuo pateikia Birštono savivaldybės administracijai motyvuotą, nustatytos formos Prašymą (užpildoma Aprašo 2 priede nustatyta forma).

11. Daugiabučių namų gyventojai dėl medžių ir krūmų kirtimo ar genėjimo raštu kreipiasi į daugiabučių namų savininkų bendrijų pirmininkus ar daugiabučių gyvenamųjų namų administratorius.

12. Daugiabučių namų savininkų bendrijų pirmininkai ar daugiabučių gyvenamųjų namų administratoriai apie numatomą želdinių tvarkymą informuoja namo gyventojus. Esant nuomonių skirtumui, organizuoja gyventojų susirinkimą ir balsų dauguma priima sprendimą. Susirinkimo protokolas (išrašas) pridedamas prie Prašymo.

13. Saugotinų medžių ir krūmų būklę, jų vertę nustato Birštono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais (žr. 26.13 p.).

14. Leidimą Savivaldybė derina su Aprašo 14 ir 15 punkte nurodytomis institucijomis (žr. 26.12 p.).

15. Kai reikalinga papildoma informacija apie želdinių būklę ar kyla ginčai dėl želdinių, numatytų naikinti, pertvarkyti ar įveisti būklės, sušaukiama Komisija. Komisija, vadovaudamasi Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašu (žr. 26.5 p.), atlieka želdinių būklės vertinimą dalyvaujant suinteresuotiems asmenims – želdinių valdytojams, savininkams ar jų įgaliotiems asmenims.

16. Leidimas išduodamas per 30 (trisdešimt) dienų nuo prašymo pateikimo, jei buvo prašoma papildomos informacijos – nuo papildomos informacijos gavimo dienos; jei buvo atliekama želdinių būklės ekspertizė – leidimo išdavimas pratęsiamas tokiam terminui, kokio reikia želdinių būklės ekspertizei atlikti, bet ne ilgesniam kaip 30 (trisdešimčiai) dienų, ir galioja: kirtimui, persodinimui, kitokiam pašalinimui – 1 (vienus) metus nuo leidimo išdavimo dienos su galimybe jį pratęsti 1 (vieniems) metams, išskyrus pagal projektus pertvarkomus želdinius, kuriems Leidimas

galioja neterminuotai; kai Leidimas išduotas genėti želdinius – vienam genėjimui atlikti. Asmuo, kuriam išduotas Leidimas, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Leidimo galiojimo pabaigos pateikia Savivaldybės administracijai prašymą pratęsti Leidimo galiojimą 1 (vieniems) metams (su prašymu pateikiamas Leidimas). Savivaldybės administracija per 5 (penkias) darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos pratęsia Leidimo galiojimą 1 (vieniems) metams, nekeisdama leidime įrašytos informacijos apie kertamus, persodinamus, kitaip pašalinamus ar genimus medžius ir (ar) krūmus.

17. Leidimas neišduodamas, jeigu Prašymą pateikęs juridinis ar fizinis asmuo, anksčiau yra pažeidęs Aprašo reikalavimus ir / ar neįvykdęs įsipareigojimų. Ši nuostata netaikoma, jei Leidimas reikalingas dėl medžių, kurie kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismo saugumui, kirtimo arba jeigu sprendimą dėl pavojų keliančių medžių priima Komisija;

17. 1. Leidimo saugotinių medžių ir krūmų kirtimui, persodinimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui nereikia, jeigu:

17.1.1. atsakingoms institucijoms šiuos darbus reikia atlikti nedelsiant – dėl gamtos sąlygų, eismo ar kito įvykio pakitus medžių būklei, kai dėl to jie kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai arba turtui;

17.1. 2. žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas ar jų raštišku sutikimu kitas asmuo geni iki 5 cm skersmens (pjūvio vietoje) šakas, jeigu jos nėra medžio lajos skeletą formuojančios šakos – iš stiebo (pirmos eilės) išaugusios pagrindinės, (antros eilės) šakos ir iš pagrindinių šakų išaugusios pirmos eilės šalutinės (trečios eilės) šakos.

18. Neturint Leidimo (jis išduodamas per 5 (penkias) darbo dienas, įvykdžius darbus) galima šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai jie kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.

19. Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas vykdomas laikantis Aprašo 6–8 punktų reikalavimų.

20. Saugotinius medžius ir krūmus neatlyginamai galima kirsti (šalinti) šiais atvejais, kai:

20.1. Aprašo 4.2 papunktyje nurodytais atvejais;

20.2. jie atitinka Želdinių atkuriamosios vertės įkainių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ (toliau – Įkainiai) 2 priede „Želdinių būklė“ nustatytus medžių ir krūmų blogos būklės kriterijus (išskyrus biologinei įvairovei svarbius želdinius, kurie nekelia grėsmės žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ar eismo saugumui);

20.3. jie pasvirę didesniu negu 45° kampu;

20.4. jie nurodyti kultūros paveldo objekto tvarkybos darbų projektuose kaip kertami ar kitaip pašalinami želdiniai;

20.5. kai atliekami su krašto apsaugos tikslais ir valstybės sienos apsaugos tikslais susiję medžių ir krūmų kirtimo ar kitokio pašalinimo darbai;

20.6. auga ant piliakalnių ir pilkapių;

20.7. auga kapinėse ir ardo paminklus, antkapius, kitus kapinių statinius ir / ar įrenginius;

20.8. gadina pastato pamatus ir / ar kitas jo dalis;

20.9. auga mažesniu kaip 5 m atstumu nuo gyvenamojo namo. Daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkai, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, turi būti priėmę sprendimą pritarti pasiūlymui iškirsti medžius ir krūmus;

20.10. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, o funkcijų pažeidimo parametrai atitinka Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus skaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-269 „Dėl Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, nustatytus želdinių sužalojimus;

20.11. auga apsaugos zonose, kai tai nesuderinama su šioms apsaugos zonoms Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais apribojimais;

20.12. auga geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje ir vadovaujantis Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-507 „Dėl Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673 „Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta, kad medžiai ir krūmai kelia pavojų saugiam eismui;

20.13. jie nurodyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose kaip kertami ar kitaip pašalinami želdiniai;

20.14. auga žemėje, kurioje teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama įveisti mišką, išskyrus ąžuolus, uosius, klevus, guobas, skroblus, skirpstus, bukus.

21. Leidimas kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus (toliau – Leidimas), išduodamas pagal Aprašo (žr. 26.12. p.) 1 priede nustatytą formą.

III. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

22. Saugotinų medžių ir krūmų persodinimas vykdomas išimtiniais atvejais, kai nėra galimybės jiems augti toje vietoje, kurioje jie buvo pasodinti – platinant gatves, vykdamas statybos ar rekonstravimo darbus, formuojant kraštovaizdį:

22.1. stambūs medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras ne mažesnis kaip 2,0 x 2,0 m;

22.2. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarka parengtą ir patvirtintą atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektą;

22.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimui paruošti medžiai;

22.4. persodintus medžius privaloma ne mažiau kaip 3 metus prižiūrėti;

22.5. draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, stiebo ir (ar) šaknų puvinium, ligotus, vienašone, nesusiformavusia laja, jų vegetacijos metu.

23. Draudžiama medžius kirsti ir genėti intensyviausiu laukinių paukščių veisimosi laikotarpiu, nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai medžiai kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, saugiam eismui, saugiam elektros energijos, šilumos, dujų, naftos ir jos produktų tiekimo atnaujinimui arba pateikiama eksperto, baigusio biologijos krypties studijas ir įgijusio kompetencijų ornitologijos srityje, pažyma, kad kertamame ir (ar) genimame medyje ir greta augančiuose medžiuose nėra besiveisiančių laukinių paukščių. Draudimas genėti netaikomas, jeigu genimos ne didesnės kaip 5 cm skersmens (pjūvio vietoje) šakos;

23.1. Savivaldybės teritorijoje, išskyrus privačiose namų valdose ir mėgėjiškų sodų teritorijų individualiuose sodo sklypuose, draudžiama:

23.1.1. žaloti želdinius mechaninėmis (išskyrus inkilų tvirtinimas) ar cheminėmis priemonėmis;

23.1.2. statyti ant vejų visų rūšių transporto priemones, laikyti ir sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas;

23.1.3. kabinti ir tvirtinti ant augančių medžių elektros laidus, sūpuokles, virves ir kita;

23.1.4. vykdyti želdinių kirtimą, persodinimą ar kitokį pašalinimą augalų vegetacijos metu, išskyrus atvejus, kai:

23.1.4.1. želdiniai kelia pavojų žmonėms, pastatams, statiniams ar eismui;

23.1.4.2. reikia skubiai naikinti vabzdžių kenkėjų ir / ar grybinių ligų židinius;

23.1.4.3. želdiniai auga Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygose (žr. 36.3 p.) nustatytose apsaugos zonose;

23.1.4.4. želdiniai naikinami pagal nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus detaliuosius ir specialiuosius planus, želdynų kūrimo ir tvarkymo projektus;

23.1.4.5. nusprendžia leisti Komisija;

23.2. Šių Taisyklių 1 punkte nurodyti asmenys jiems priskirtose teritorijose privalo:

23.2.1. prižiūrėti medžius, krūmus, gėlynus, žaliąsias vejas, jei vasara sausa – juos laistyti;

23.2.2. purenti apie medžius ir krūmus žemę, šienaujant aplink medžius palikti 10–15 cm ilgio nenupjautos vejos plotą, saugoti želdynus nuo kenkėjų ir ligų, naikinti piktžoles, genėti sausas bei nulūžusias medžių šakas, šalinti medžių atžalas, gydyti medžių žaizdas;

23.2.3. šienauti žolę bei ravėti piktžoles ne rečiau kaip kartą per mėnesį;

23.2.4. iškirsti sausuolius medžius ir krūmus, pašalinti vėjavartas bei snieglauzas;

23.2.5. gyvatvorės ir medžiai turi būti sodinami ir formuojami taip, kad nesudarytų nepatogumų gretimų teritorijų naudotojams. Gyvatvorės turi būti formuojamos taip, kad jų išorinė siena neišeitų už sklypo ribų, o medžiai genimi taip, kad jų šakos netrukdytų gretimų teritorijų naudotojams.

23.2.6. genint medžius, kai žaizdos skersmuo > 2 cm, pjūvio vietas privaloma užtepti dažais.

23.3. Asmenys, vykdanys statybos ir remonto darbus apželdintose teritorijose, privalo:

23.3.1. aptverti pavienius medžius, esančius statybos teritorijoje, iki pradėdant statybos darbus ne žemesniais kaip 2 metrų skydais arba lentomis, medžių grupes ir krūmus – ištisiniu aptvaru ne mažesniu kaip 1,5 m atstumu nuo kamienų, išpurenti po jais žemę, taip pat aptverti medžius ir krūmus, esančius prie kelių arčiau kaip 5 m atstumu nuo važiuojamosios gatvės dalies krašto;

23.3.2. nuimti nuo užstatomo sklypo dalies augalinės žemės sluoksnį (20–30 cm storio), saugoti gruntą tam tikslui skirtose vietose ir vėliau panaudoti jį sklypo sutvarkymo bei želdinimo darbams;

23.3.3. saugoti vejas, gėlynus ir medžius bei krūmus, jeigu projekte nenumatyta juos kitaip pertvarkyti;

23.3.4. neplūkti ir neardyti augalinio žemės paviršiaus po medžiais ir krūmais arčiau kaip 3 m nuo medžių lajų projekcijų krašto ir 2 m nuo krūmų (nesandėliuoti statybinių medžiagų, įrenginių bei grunto, nevažinėti transporto priemonėmis ir nestatyti mašinų, mechanizmų, taip pat įvairios paskirties laikinų statinių ir t.t.);

23.3.5. kasant gruntą, laikytis šių minimalių atstumų: 2 m nuo medžio kamieno, 1 m nuo krūmų iki iškasos krašto. Tranšėjų stačios sienutės ties medžiais ir krūmais biriamame bei šlapiame grunte turi būti sutvirtintos statramsčiais (ištisiniais skydais);

23.3.6. per kuo trumpesnę laiką, bet ne ilgiau kaip per mėnesį, užpilti iškasas prie medžių ir krūmų bei vejose ir baigus darbą atsodinti buvusius želdinius;

23.3.7. neapnuoginti medžių šaknų ir neužversti šaknų kaklelių kasant ar lyginant žemės paviršių;

23.3.8. nekrauti statybinių medžiagų ir grunto, nestatyti mašinų bei mechanizmų arčiau kaip 4,5 m atstumu nuo medžių lajų krašto ir 2 m atstumu nuo krūmų;

23.3.9. nepakeisti daugiau kaip 5 cm natūralaus grunto lygio prie medžių kamienų ir po medžių lajomis;

23.3.10. asfaltuojant arba grindžiant šaligatvius, kiemus arba aikštes, apie medžius palikti ne mažesnę kaip 1 kv. m neuždengtą žemės plotą. Dengiant šiuos plotus metalinėmis grotelėmis, tarp jų ir žemės paviršiaus palikti 5–7 cm tarpą;

23.3.11. baigus darbus miško parkuose, parkuose ir kituose miesto žaliuosiuose plotuose, išvežti statybines atliekas, šiukšles, nereikalingą gruntą, sutvarkyti teritorijos paviršių, padengti jį ne plonesniu kaip 10 cm juodžemio sluoksniu ir įrengti naują veją.

23.4. Draudžiama kertant ar genint medžius piliakalnių ar pilkapių objekto teritorijoje, darbams naudoti sunkiąją ar kitą techniką, galinčią pažeisti kultūrinį sluoksnį. Draudžiama rauti kelmus.

23.5. Asmenims, valantiems gatves, šaligatvius, aikštes ir skverus, draudžiama pilti ir laikyti ant gatvių žaliųjų plotų, gėlynų, krūmų ir medžių sniegą su žvyru ir druska, žvyrą, įvairius chemikalus, taip pat nuo gatvių, skverų nuvalomus nešvarumus ir žemes.

23.6. Bendrojo naudojimo teritorijose esančių želdinių priežiūrą gali vykdyti teisės aktuose nustatyta kvalifikaciją ir kitus reikalavimus atitinkantys asmenys.

23.7. Išskirtus medžius bendrojo naudojimo teritorijose, mediena yra realizuojama arba kitaip panaudojama Savivaldybės reikmėms, o gautos lėšos panaudojamos miesto želdiniams prižiūrėti ir atželdinti.

IV. TEISĖS IR PAREIGOS

24. Fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę:

24.1. tvarkyti savo nuožiūra privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, nepažeidžiant kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų;

24.2. naudotis želdynais ir želdiniais kultūros, sveikatingumo ir kitais tikslais, laikydamiesi Taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimų;

24.3. gauti patikimą informaciją apie želdynų ir želdinių inventorizavimą, apskaitą, planuojamus ir vykdomus darbus želdynų teritorijose;

24.4. naudoti medieną savo nuožiūra, jei yra apmokėję už medžių kirtimą (šalinimą) ir / ar iškirstų medžių vertę arba medžius kerta (šalina) patys;

24.5. nustatyta tvarka apskusti fizinių ir juridinių asmenų veiksmus, kai jie pažeidžia Taisyklių reikalavimus.

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys privalo:

25.1. turėti Leidimą vykdant saugotinių želdinių kirtimą, persodinimą ar kitokį pašalinimą, genėjimą;

25.2. apmokėti sąskaitą (Aprašo 16 punkte nustatyta tvarka (žr. 26.12 p.) už leidžiamus pašalinti arba sunaikintus želdinius per 15 (penkiolika) darbo dienų nuo sąskaitos išrašymo dienos;

25.3. apmokėti iškirstų želdinių vertę, jeigu:

25.3.1. per metus nepasodinami Leidime nurodyti pasodinti želdiniai;

25.3.2. pasodinti želdiniai per 3 metus sunyksta;

25.4. vadovautis Želdinių apsaugos, vykdančios statybos darbus, taisyklėmis (žr. 26.4 p.) bei Birštono savivaldybės tarybos patvirtintais teisės aktais, reglamentuojančiais kasinėjimo darbų vykdymo tvarką viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), atliekant valstybinių ir privačių objektų statybą, remontą, rekonstrukciją, griovimą, inžinerinių tinklų žemės kasimo darbus;

25.5. želdynus ir želdinius nuo ligų ir kenkėjų saugoti vadovaujantis Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėmis (žr. 26.7 p.);

25.6. želdinius prižiūrėti, medžius ir krūmus genėti vadovaujantis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis (žr. 26.10 p.);

25.7. veisti želdynus ir želdinius pagal apželdinimo projektą (schema), suderintą su Savivaldybės administracija;

25.8. želdynus kurti, želdinius veisti vadovaujantis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis (žr. 26.9 p.) bei Sodmenų kokybės reikalavimais (žr. 26.6 p.);

25.9. vadovautis Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašu (žr. 26.8 p.), rengiant bet kurio lygmens bendrojo, specialiojo, detaliojo planavimo dokumentus;

25.10. želdynų ir želdinių tvarkymo darbus vykdyti vadovaujantis želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, Atskirųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo ir Priklausomųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdiniais reglamentais (žr. 26.11 p.);

25.11. želdynų ir želdinių tvarkymo metu susidariusias žaliąsias atliekas sutvarkyti taip, kad nebūtų neigiamos įtakos aplinkai ir nekiltų konfliktinių situacijų su miesto bendruomene:

25.11.1. kompostuoti;

25.11.2. atiduoti išvežti atliekų surinkėjui biodegrazuojamų atliekų surinkimo ir išvežimo dieną pagal atliekų surinkėjų iš anksto pateiktą grafiką. Smulkias žaliąsias atliekas sudėti į maišus. Ši nuostata netaikoma želdinius tvarkančioms įmonėms bei juridiniams asmenims. Jie žaliąsias atliekas kompostuoja arba jas tvarko pagal sutartis su atliekas tvarkančiomis įmonėmis;

25.11.3. laikyti žaliąsias atliekas viešosiose vietose ne ilgiau kaip 3 darbo dienas.

V. TEISĖS AKTŲ NUORODOS

26. Taisyklėse pateikiamos nuorodos į šiuos teisės aktus:

26.1. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas;

26.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-03-12 nutarimas Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“;

26.3. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas;

26.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2010 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. D1-193

„Dėl Želdinių apsaugos, vykdamat statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“;

26.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-12-14 įsakymas Nr. D1-673 „Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

26.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-12-14 įsakymas Nr. D1-674 „Dėl Sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“;

26.7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-12-14 įsakymas Nr. D1-675 „Dėl Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“;

26.8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-12-21 įsakymas Nr. D1-694 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

26.9. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-12-29 įsakymas Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“;

26.10. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-18 įsakymas Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“;

26.11. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-29 įsakymas Nr. D1-62 „Dėl Atskirųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdinio reglamento ir Priklausomųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdinio reglamento patvirtinimo“;

26.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymas Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ;

26.13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-06-26 įsakymas Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Taisyklių laikymąsi kontroliuoja Savivaldybės administracijos direktorius ir jo įgalioti asmenys.

28. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.